

SKRICKERUMS KOPPARGRUVA

av Britt Svensson

På en hållavsats på västra sidan av en brant höjd norr om byn Övre Skrickerum ligger Skrickerums koppargruva som, näst Falu- och Bolidengruvorna, är landets mest kända selenförekomst. Gruvan upptogs 1779 av Åtvidabergs kopparverk och drevs vidare fram till 1784. Därefter låg brytningen nere till 1826 då brytningen återupptogs, men nedlades igen på 1830-talet. Sedan selen fått teknisk användning i slutet av 1800-talet bearbetades gruvan ånyo och under åren 1898-1899 utvanns ur 120 ton brutet berg 12 ton selenmalm med en selenhalt av 1%. De tre selenmalmsmineral som främst tillvaratagits är eukairit, berzelianit och crookesit. I den sistnämnda lyckades 1866 E A Nordenskjöld påvisa förekomsten av det då nyligen upptäckta grundämnet thallium.

Kopparmalmen var omkring en meter bred och bestod av kopparkis och bornit tillsammans med kvarts, hornblände, magnetit, klorit, malakit och grovkristallin kalcit. Bergarten som kopparmineraliseringen uppträder i är en röd, granitisk gnejs. En ädelmetallanalys ur varp visar 0,1 ppm guld och 15 ppm silver.

Malmmineraliseringen stryker i sydväst-nordost och stupar vertikalt. Gruvhålet är 5 x 4m stort och enligt uppgift 28 m djupt. Från bergets fot leder en kort stollgång in till det vattenfyllda gruvschaktet. Gången är dock alltför vattenfylld

för att beträdas och det finns inga uppgifter om hur långt ned under den vattenfyllda ytan som schaktet sträcker sig.

Referenser

Bruun, Å, m.fl. 1995 Malmer, industriella mineral och bergarter i Östergötlands län. Rapporter och meddelanden nr 80. Sveriges Geologiska Undersökning. Uppsala.

Östergötlands Länsmuseum

